

Inatsisartuni ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit
-/Maani

Qeqertarsuup Tunuani timmisartuussisarneq pillugu § 36 naapertorlugu apeqquteqaat.

13.10.2009

Asasara Andreas,

Inatsisartut suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu apeqquteqaatit
Naalakkersuisut tiguaat.

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 54 00
Fax +299 34 54 10
aan@gh.gl
www.nanoq.gl/aan

Apeqqut:

"Qeqertarsuup Tunuani illoqarfinni Qeqertarsuarmi, Qasigiannguani
Kangaatsiamilu timmisartuussisarnerit pitsangorsarneqarnissaat pillugu
Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat, taamaalillutik ukioq kaajallallugu
timmisartumik tikinnejqartalersillugit?"

Akissut:

Qeqertarsuup Tunuani angallannikkut pissutsit pillugit saaffiginnissutinnut qujanaq.

Angallannikkut pissutsit pitsasuunissaat sulissutigiagara tamatta ataatsimut susassaqfigaarpuit. Nunami Kalaallit Nunaattut ittumi isorartoorsuarmi aammalu ilaasutigut tunngavissakiffiusumi kikkut tamarmik tamakkiisumik naammagisinnaasaannik anguniagaqarneq unamillerfiujuartuuvoq.

Qeqertarsuup Tunuani timmisartuussisarnerup annikinnera pissutigalugu innuttaasut amerlasuut umiatsiatik ammaannartut atorlugit, angallatini taamaattuni pisarnertut isumannaallisaanikkut ulorianartorsiorfigisaminnik angalaniarlutik aalajangertartut allakkanni oqaatigaat. Tamatuma saniatigut ukioq kaajallallugu illoqarfinnut taaneqartunut timmisartuussinissap aningaasartuutitassai paaserusuppatit, aammalu sooq illoqarfiiit ilaat ukioq kaajallallugu timmisartuussivigineqartarnersut ilaallu timmisartuussivigineqartaratik tunngavilorskorterlugu nassuaateqarfigeqqut.

Ilinnut erseqqissaatitut oqaatigissavara, Inatsisartut 2003-mut aamma 2004-mut aningaasanut inatsisissanik akuersinermanni ilinniartitaanermi suliniutit annertusarniarlugit Nunap Karsiata angallannermut tapiissutigisartagai annikinngitsunik sipaarniuteqarfiginiarlugit aalajangersimammata. Ukiumut 100 mio. koruunit missaannik annertussusillit angallannermiit ilinniartitaanermut

nuunneqartarnissaannik aalajangerneq ukiuni tulliuttuni aningaasanut inatsisit akuersissutigineqartarnerini taperserneqartarpooq.

Tamanna tunngavigalugu 2006-imi angallasseriaatsimik ataasiinnarmik siunnerfilimmik pilersitsiniarlutik Inatsisartut aalajangerput, tassanilu Nunap Karsia ornigassami ataatsimi angallasseriaatsimut ataatsimut taamaallaat tapiisartussanngorpoq. Angallasseriaatsimut pitsaanerpaamut taamaallaat tapiisalernikkut marloqiusamik tapiisarneq sipaaruteqarfingineqarpoq. Tamanna soorunami nunatsinni sumiifinni, suli kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutit aqqutigalugit tapiiffigineqartartuni sipaaruteqarnermik kinguneqarpoq.

Qeqertarsuup Tunuanut tunngatillugu sikuunerata nalaani taamaallaat qulimiguulimmik timmisartuussisarnermut tapiisalernermik, aammalu sikoqanginnerata nalaani taamaallaat imaatigut angallassinermut tapiisalernermik tamanna kinguneqarsimavoq. Aasaanerani imaatigut angallassisarnerup toqcarneqarneranut illoqarfinni minnerusuni arlalinni akit unamminartut atorlugit Qeqertarsuup Tunuani angalasinnaanissaat tunngavigineqartunut ilaavoq. Taamatut sullissineq qulimiguulimmik timmisartuussisarnermit akikinnerungaatsiarpoq – Nunap Karsianut ilaasunullu.

Iolloqarfinni minnerusuni sapinngisamik annertunerpaamik angallanneqarnissaq aamma kissaatigineqarmat tamanna soorunami paasilluarsinnaavara. Aallarnermi ataatsimi ilaasut ikinnerusassappata bilitsit akisunerusussaammata tamanna aappaatigut sillimaffigineqartariaqarpoq. Tamanna pissutigalugu isumaqarpunga, sipaarutissat Inatsisartuni aalajangerneqartut eqqarsaatigalugit Qeqertarsuup, Qasigiangnguit aamma Kangaatsiap imaatigut angallavigineqarnerat, Disko Line-mit sapaatit akunnerannut pingasoriarluni sisamararluniluunniit ingerlanneqartartoq aaqqiissutit naammaginartusoq, aammalu qulimiguulimmik timmisartuussinermut akisuumut sanilliullugu Qeqertarsuarmi, Qasigiannguani aamma Kangaatsiami nalinginnaasumik innuttaasunut pitsaanerujussuusoq.

Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigissavara, Disko Line-p umiarsuisa piffissaq eqqorlugu tikittarnerat annertoorujussuusoq, aammalu qaqtigoortorujussuarmik ullup tullianut kinguartinneqartartut. Silap ajornera pissutigalugu imaatigut angalanissaq ajornaraangat, aamma qulimiguulik tassunga taarsiullugu angalatinneqarsinnaaneq ajorpoq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni sila kinguaattoornernut, pilersaarutiginngisamik kissaatiginngisamillu unnuisariaqarfiusunut peqqutaasinnaasarmat tamatta akuerisariaqarparput. Tamanna tunngavigalugu angalanissap peqqissaartumik pilersaarusiornissaata pingaauteqarneranik Disko Line-p ilaasussat oqaluttutissallugit pingaaartitorujussuua.

Ilisimatitsissutitut oqaatigineqassaaq Naalakkersuisut Qeqertarsuup Tunuani angallassinermut ukiumut ukiuunerani timmisartuussinermut 13,4 mio. koruunit aamma aasaanerani imaatigut angallassinermut 6,2 mio. koruunit atortarmatigit. Imaatigut angallassinermik nalaani aamma qulimiguulimmik timmisartuussinermut

tapiisoqarsinnaanngilaq, tamanna angallasseriaatsimut ataasiinnarmut tapiisarnissamik tunngaviusunut uniuummat.

Kiisalu angallanneq nunap immikkoortuini, nunap iluani aammalu nunat tamat akornanni ineriertortitsisoqarnissaanut pingaaruteqarpoq, taamaattumillu Kalaallit Nunaanni angallannerup ineriertortinnejarnissaa Naalakkersuisunit pingartinneqarmat tamanna erseqqissaatigerusuppara.

Kisiannili aamma Naalakkersuisut Nunap Karsiani pissutsit isiginiarpaat, aammalu aningaasat killilimmik amerlassusillit atugassaritinneqartut atorlugit innuttaasut sapinngisamik annertunerpaamik angalasinnaanissamut periarfissaqarnissaat kissaatigalugu. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni angallannermi taperseeqatigiittarnerit killissarititassatut aalajangersakkat iluanni pisartussaapput, aammalu angallanneq annertusiartortitsinermut ineriertortitsinermullu pilersitsiviusussatut isigineqassalluni. Tamanna pissutigalugu, Nunap Karsia pisariaqanngitsunik annertuunik aningaasartuuteqartinnngikkaluarlugu innuttaasunut amerlanerpaanut iluaqutaasinjaasumik assartuinermut politikkeqarnissaq Naalakkersuisut kissaatigaat.

Aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaanissamik Namminersorlutik Oqartussat siunertaqarnerannut naleqquttumik, tamatumalu peqatigisaanik innuttaasunik nuttarsinnaanerulersitsisussamik ataatsimullu ataqtigiiissutut misigisimanerulersitsisussamik assartuinermut naalakkersuinikkut siunissamut ungasissumut politikkeqarnissaq siunertaralugu Naalakkersuisut assartuinermut isumalioqatigiissitamik pilersitsiniarleruttorput.

Isumalioqatigiissitap sulinera, 2010-mi aasakkut naammassisussatut naatsorsuutigineqartoq siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni angallannermut pilersaarusiornissamut tunngavigineqassaaq. Tamatumunnga atatillugu suliassat ataasiakkaat ukkatarinagit angallannerup, suliassaqarfimmi suliaqartut tamarmik – timmisartuutileqatigiiffiit, mittarfiit, umiarsuaatileqatigiiffiit il.il. - pilersitseqataaffigisaattut ilivitsuuusutut isigineqarnissaa pingaaruteqarpoq. Najoqqutassat pigneqartut tamarmik saqqummiunneqarnissaat, aammalu oqallinnermi angallannermut ilusiliap naammassineqaqqammersup, angallasseriaatsinut assigiinngitsunut atatillugu angallannermi kisitsisinik inuaqatigiillu aningaasaqarnerannik missiliutitaqartinneqarluni aalajangernissamut tapertaasussatut suliarineqarsimasup tunngavigineqarnissaa Naalakkersuisut pingartippaat. Aningaasaliinissat angallannermi inuaqatigiillu aningaasaqarneranni pissusiviusut ataqqillugit piviusorsiortumik tunngaveqarluni pisarnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat.

Taamaattumik Naalakkersuisut illoqarfiiit Qeqertarsuup, Qasigiannguit aamma Kangaatsiap ukioq kaajallallugu timmisartuussivigineqartalernissaannut aalajangersimasunik pilersaaruteqanngillat, kisiannili periarfissaq taanna assartuinermut isumalioqatigiissitassap sulinerani misissuiffigineqassaaq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen